

CHECKLISTA EKONOMISTÓW / KSIĘGOWYCH „2 LICZBY → 1 DECYZJA” (KK vs DKK)

Do czego to służy?

Ta krótka lista pozwala w 10–15 minut ocenić, czy planowane działanie lub inwestycja w wodociągach ma sens ekonomiczny. Efekt ma być jeden: decyzja „opłaca się / nie opłaca się”, którą da się obronić w notatce służbowej i w dokumentach taryfowych.

Krok 1. Nazwij działanie, które oceniasz (jednym zdaniem)

Przykłady: wykrywanie wycieków, monitoring, komory pomiarowe, zakup sprzętu, regulacja ciśnienia, wymiana odcinka przewodu, program rehabilitacji.

Krok 2. Zapisz dwie liczby

1. DKK – długoterminowy koszt krańcowy sieci (zł/m³), który pokazuje „ile jeszcze warto płacić za kolejny krok”, zanim zaczniesz to podnosić koszty wieloletnie.
2. KK – koszt krańcowy ocenianego działania (zł/m³), czyli „ile kosztuje uzyskanie konkretnego efektu tym konkretnym działaniem”.

Krok 3. Werdykt (tylko na podstawie porównania)

Jeśli $KK < DKK$ → opłaca się (działanie obniża koszty wieloletnie).

Jeśli $KK = DKK$ → punkt optimum (działanie trafia w Ekonomiczny Poziom Strat, czyli minimalne koszty wieloletnie).

Jeśli $KK > DKK$ → nie opłaca się (działanie podniesie koszty wieloletnie, nawet jeśli poprawi wskaźniki).

Krok 4. Trzy pytania kontrolne (żeby uniknąć „pozornych oszczędności”)

1. Czy w kosztach działania ujęto wszystkie koszty: zakup, utrzymanie, serwis, odtworzenia, koszty pracy, amortyzację (także przy dotacji)?
2. Czy efekt działania jest policzony na danych z zakładu, a nie „bo u innych działa”?
3. Czy wiadomo, co się stanie, jeśli działań będzie więcej lub mniej (czyli czy znamy punkt, od którego dalsze „dociskanie” przestaje się opłacać)?

Krok 5. Decyzja i zalecenie

Decyzja: opłaca się / nie opłaca się.

Zalecenie: wdrażać / wstrzymać / powtórzyć ocenę za X miesięcy.

WZÓR NOTATKI SŁUŻBOWEJ / UZASADNIENIA DO TARYFY (do skopiowania)

Temat: Ocena opłacalności działania lub inwestycji metodą kosztów krańcowych (standard IWA)

1. Opis działania: [krótko, 1–2 zdania]
 2. Cel ekonomiczny: minimalizacja kosztów wieloletnich (CAPEX+OPEX) w warunkach zakładu.
 3. Dane wejściowe: [wymień źródła danych: koszty, bilans, parametry, okres]
 4. Wynik porównania: $KK = [x]$ zł/m³, $DKK = [y]$ zł/m³.
 5. Wniosek:
 - $KK < DKK$ → działanie opłacalne / rekomendujemy realizację,
 - albo
 - $KK > DKK$ → działanie nieopłacalne / rekomendujemy wstrzymanie i ponowną ocenę po [okres],
 - albo
 - $KK = DKK$ → punkt optimum / rekomendujemy utrzymanie działań na tym poziomie.
 6. Uwaga: poprawa wskaźników (np. procent strat) nie jest celem samym w sobie; celem jest ekonomiczne minimum kosztów wieloletnich.
- Podpis: [imię, stanowisko, data]